

VriendenLoterij en Het Concertgebouw

Het concert dat u vandaag bezoekt, is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer.

Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor alle VriendenLoterij ZomerConcerten.

Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© EverlastCreative

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN

Zondag 9 augustus 2026

Grote Zaal 20.00 uur

Nationaal Jeugdorkest
Nuno Coelho, dirigent

Richard Wagner 1813-1883

Vorspiel en Karfreitagszauber uit 'Parsifal', WWV 111 (1877)

PAUZE

Gustav Mahler 1860-1911

Symfonie nr. 5 in cis (1901-02)

Trauermarsch: In gemessenem Schritt. Streng. Wie ein Kondukt

Stürmisch bewegt: Mit grösster Vehemenz

Scherzo: Kräftig, nicht zu schnell

Adagietto

Rondo - Finale: Allegro - Allegro giocoso. Frisch

ZomerConcerten.nl

Toelichting

Grenzen overschrijden: dat was de missie van Richard Wagner, een oerromanticus die van opera een *larger than life*-ervaring maakte: muziek over liefde, strijd, schuld en verlossing, opgeblazen tot epische proporties. Veel latere fantasyverhalen en films zijn door Wagner beïnvloed, van *Lord of the Rings* tot *Game of Thrones*. *Parsifal*, zijn laatste opera, is niet zo zeer spectaculair als wel spiritueel geladen. Het is alsof de bijna zeventigjarige componist hier definitief afstand neemt van het aardse en alledaagse. Het Vorspiel schept een dromerige, meditatieve sfeer. In het daaropvolgende Karfreitagszauber ('De magie van Goede Vrijdag') komt de uitgeputte held Parsifal op krachten in een zon- overgoten bloemenweide. Met deze sensuele muziek onderstreept Wagner nog eens dat vruchtbaarheid en wedergeboorte de hoofdthema's van de opera zijn.

Spiegel van de menselijke ziel

Gustav Mahler was voor de symfonie wat Wagner voor opera was: een componist die een bestaand genre nieuwe lading gaf en er werkelijk alles uithaalde. Bij Mahler is een symfonie een spiegel van de menselijke ziel, waarin iedereen wel iets van zichzelf kan herkennen. Hij was dan ook gul met inkijkjes in zijn privéleven. Zijn jeugdherinneringen, liefdesplezier, jaloezie, doodsangsten: ze komen in zijn symfonieën allemaal voorbij. Het is muziek vol contrasten, want plechtige momenten kunnen plotseling omslaan in boertige volksdansjes en massale orkestpassages in eenzame klankjes van één enkel instrument.

De *Vijfde symfonie* vertelt geen specifiek verhaal, maar het is wél een soort zwerftocht door de geest. Bij Mahler eindigt dat vaak

tragisch, maar deze symfonie heeft een triomfantelijk slot. 'Dit werk', zei hij zelf, 'toont de mens in het volle daglicht, op het hoogtepunt van zijn leven.' Op dat moment verkeerde hij in de gelukkigste fase van zijn leven: hij had een riante baan gekregen als dirigent in Wenen en stond op het punt om vader te worden. Ondertussen kampte hij wel met gezondheidsproblemen, en die werpen een schaduw over de eerste twee delen. De symfonie begint met een treurmars en deel twee zit vol dreigende klanken. Maar in deel drie, een soort volksdansje, breekt de zon door. Hoogtepunt is het daaropvolgende Adagietto, een liefdesverklaring aan zijn geliefde Alma Schindler. Hier gebruikt Mahler uitsluitend strijkinstrumenten en harp: daarmee schept hij een bijna extatische sfeer. Pure levenslust klinkt in het slotdeel, waarin Mahler je meeneemt naar het Alpenland waar hij zo graag wandelde. Het deel zit vol imitatie van natuurgeluiden en verre waldhoorns. Toen de componist het stuk voltooid had, riep hij uit: 'Kon ik dit maar vijftig jaar na mijn dood dirigeren!' Inderdaad zit er zóveel in dat de muziek niet in één keer te bevatten is. Na de slotnoten heb je het gevoel terug te keren van een verre reis.

Michiel Cleij

Biografie

Het **Nationaal Jeugdorkest** (NJO), opgericht in 1957, biedt op het hoogste niveau in Nederland een podium aan getalenteerde conservatoriumstudenten tussen de 18 en 26 jaar. Het orkest werkt met internationale topdirigenten en solisten en treedt tijdens tournees ook op op internationale podia en festivals. Antony Hermus is artistiek adviseur en vaste gastdirigent. Het orkest is onderdeel van de Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON), het 'Jong Oranje van de muziek', waar de beste jonge musici van Nederland zich via drie orkesten en een eigen festival kunnen ontwikkelen op het gebied van ensemble- en orkestspel. Vrijwel alle professionele musici in de Nederlandse orkesten en ensembles hebben tijdens hun opleiding deelgenomen aan het leertraject van NJON en legden daarmee de basis voor hun professionele carrière. De Portugees **Nuno Coelho** geldt als een van de meest veelbelovende dirigenten van zijn generatie. Sinds 2022 is hij chef-dirigent en artistiek leider van het Orquesta Sinfónica del Principado de Asturias. Daarnaast dirigeerde hij onder meer het Concertgebouw-orkest, het BBC Scottish Symphony Orchestra en het Minnesota Orchestra. In 2017 won hij de prestigieuze Cadaqués International Conducting Competition, die zijn internationale doorbraak betekende. Eerder was hij Dudamel Fellow bij het Los Angeles Philharmonic en werkte hij als assistent van dirigenten als Bernard Haitink, Gustavo Dudamel en Andris Nelsons. Ook was hij assistent-dirigent van het Nederlands Philharmonisch. Coelho studeerde viool en directie en werd geboren in Porto.

Summary

Richard Wagner made musical theatre into a larger-than-life experience. His epic dramas about love, death, guilt and redemption were inspired by Germanic myths, Christian themes and even Buddhism. We can still hear his influence today, for example in the music for *Lord of the Rings* and *Game of Thrones*. In *Parsifal*, his last opera, the seventy-year-old composer seems to be distancing himself from earthly life. The music is spiritually charged, elusive and mysterious. The almost meditative *Vorspiel* sets the tone. It is followed by another excerpt from the opera, *Karfreitagszauber* ('The Magic of Good Friday'), which depicts the healing properties of nature and the ideal of eternal life. Gustav Mahler's symphonies are genuine psychological dramas in which he bares his soul, expressing his dreams, doubts and traumas. And it's precisely because these emotions are so universal that virtually all of us can recognise something of ourselves in his music. According to Mahler himself, in the *Fifth* we hear 'a man at the climax of his life'. The first two movements are gloomy (Mahler was not in good health) but in the third movement, the sun breaks through the clouds. The famous fourth movement is a poignant declaration of his love to Alma Schindler (later his wife), and the triumphant finale paints a lush Alpine landscape, complete with birds and Alphorns.

Translation: Anne Hodgkinson

En verder...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

CONCERTTIP

wo 19/08

20.00 uur
Grote Zaal

Beethoven 7 en Mahler bij het Ukrainian Freedom Orchestra

Het heroïsche Ukrainian Freedom Orchestra is uitgegroeid tot een vaste zomergast. Oprichter en dirigent Keri-Lynn Wilson leidt Beethovens energieke *Zevende symfonie* en sopraan Julia Kleiter vertolkt Mahlers aangrijpende *Rückert-Lieder*. Daarnaast klinkt het nieuwe orkestwerk *Gloria* van de Oekraïense componist Bohdana Frolyak.